סג: קדשי קדשים פרק שישי זבחים

ויורדין על העקב. נלו משום שלא יהיה בהילוך בתוס דאם כן כשהיה נקרן דרומית מזרחית גמי אלא היינו טעמא דהכא חזרתו על העקב הוא לה דרך ימין:

מנחה קרויה **חטאת** וחטאת קרויה מנחה. תימה דהוה לן למימר מנחת קרויה מנחת חטאת ואין חטאת קרויה מנחה כדאמרינן פ"ק (לעיל ז:) תודה קרויה שלמים ואין שלמים קרויין תודה וכמנחות פרק התודה (דף פ:) לחם איקרי תודה תודה לא איקרי לחם וי"ל [2] דודאי לא מיקרי שם אחד לענין לשמה דפ"ק ולענין ניתוחו המעות דפרק התודה אבל הכא דמהיקשא קדרים דמנחה וחטאת איתקוש ודאי [3] להדדי איכא לאקושיהו שפיר: **מה חטאת מעונה צפון.** פירש רקונטרס דגירסא זו משובשת היא שהרי לא חטאת העוף טעונה צפון כדאמר ולא כן עוף בצפון ולא מנחה טעונה צפון וא"מ מנחת חטאת [4] אלוקה משאר מנחות ולחטאת בהמה מקום לה הוה ליה למיתני במתניתין לעיל דקתני כל המנחות נקמצות בכל מקום בעזרה חוץ ממנחת חוטאת [5] ועוד אפשר [6] חטאת העוף הבאה בדלות תחת חטאת בהמה אינה טעונה צפון שהרי נעשית בקרן מערבית דרומית ומנחה הבאה תחת חטאת העוף חטעון צפון וגירסא אחרינא גרסין בה ואיני יודע אמיתה וגרלה בעיני מה חטאת פסולה שלא לשמה אף מנחה פסולה שלא לשמה וה"ג ילפינן לה בפ"ק דמנחות (דף ה.) דתמן איירי בחטאת בהמה ע"כ לשון הקונטרס וקשה לפירושו [7] דולדי מעיקרא אמרי' בפ"ק דמנחות (דף ה.) כשלמת מנחת חוטאת חטאת קייה דחמנא אבל מנחת קנאות מנגלן אבל במקבלת אמרינן אלא מנחת חוטאת ומנחת קנאות דפסולות שלא לשמן מגלן חטאת עדמא מאי דכתיב בה היא ה"ג הא כתיב בה היא [8] ועוד קשה לגירסת הספרים דבפרק איזהו מקומן (לעיל מט:) מוכח דחטאת הטעונה לפון בעולה הוי היקש אם כן היכי אתיא מנחה והדר ילפינן מחטאת וכי דבר הלמד בהיקש מחוד ומלמד בהיקש ועוד כמו שהקשה בקונטרס דחמירא לא הוה מנחה מחטאת העוף לאתיא במקומה ואינה טעונה לפון מון הפסוק ולא ילפינן מנחת חוטאת דמפיק פסול מקרא אחרינא ום לדחות מיהו אמת דמנחה לא בעיא לפון אלא [9] הגשה בקרן מערבית דרומית דכבמקום (ואי) והקמילה אינה טעונה לפון אפי' מנחת חוטאת נמי כדמוכח בתוספתא דמנחות פ"ק חומר בחטאת שטעונה לפון מה שאין כן בקמילה וכי תימא הייט במנחת נדבה אבל במנחת חוטאת טעונה לפון מכל מקום אינו חומר בחטאת [10] לגמרי שהרי בחטאת נמי ליתא בלפון בקלים [11] מיהו י"ל דכללא בקדשי קדשים הוי דומיא דמנחה ויהו דוחק ועוד דתני בסיפא חומר בקמילה מבמליקה דוחה שבת ועומאה ולימי שהקמילה טעונה לפון ולא מליקה אף על גב דיש קמילה דלא בעיא לפון כגון מנחת נדבה כמו כן אינה דוחה שבת מיהו נ"ל לדחות דה"ק ע"ל מייתי במנחת חוטאת דהא אינה דוחה שבת אלא מייתי במנחת העומר ומנחת תמיד שהן בציבור והן ודאי לא בעו לפון אבל מנחת חוטאת בעי [12] לפון לאתקנ לחטאת בהמה בעשירות. ברו"ך: והרב רבי חיים גרים מה חטאת העוף טעונה יסוד דכתיב ונהשאר בדם ימלה אל יסוד המזבח אף מנחה טעונה הגשה כנגד היסוד [13] והכי מוכח פרק כל המנחות נאות מלה (מנחות דף פא.) [נבין] ואלו טעונות תנופה לוג שמן של מצורע ואשמו [דאמרינן התם] לפני ה' במזרח והאמרת לפני ה' במערב פירוש בהך שמעתתא [14] ומשני ה"מ מנחה דאיקרי חטאת ומחטאת טעונה יסוד וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד אבל הכא לפני ה' קרינא ביה והשתא כולה גדרוה ליכא למימר משום יסוד וכולה במערב נמי לא משום דכתיב (ויקרא ו) אל פני המזבח דהייט דרוס מכל מקום אינטריך לפני ה' דלא תימא אל פני המזבח גזירת הכתוב היא אף על גב דלית ליה יסוד וכיבים פירקין [15] פירשתי מה שהקשה דגני גאלים דיוס הכיפורים קרי לפני ה' במערב דוקא וא"מ ושאר מנחות מנגלן וכי תימא מדאיתקוש כל המנחות לחטאת ואשם בפרשה לו וילפינן משירי הדם שטעונין יסוד אם כן מנחת חוטאת מיפוק [16] לי מהתם ועוד מנגלן דמקשינן לשירים לקשיטהו לחטאת דמים ולא [17] בעי יסוד כחטאת ויש לומר דכתיב לפני ה' במנחת חוטאת ובכל המנחות נמי כתיב לפני ה' כי היכי דהאי לפני ה' כנגד היסוד [18] ולא נמי כנגד היסוד [19] דבכר הלמד בהיקש מכבשן כן אי מחד ומלמד בג"ש מי לא אלא גלוי מילתא בעלמא הוא [20] ו"ל גרים מה חטאת העוף ימין אף מנחה בן הייטו דלא כר"ש דאמר לעיל (דף כה.) בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל אי נמי אפילו כרבי שמעון שבא לעובדה ביד דאמר בעובדה ביומין בחטאת: הגה"ה:

אף חטאת בקרן מערבית דרומית. תימה דלא ילפינן מינה מליקה ושמא לא ילפינן אלא מידי דאשכחן דבעי מזבח במנחה [21] וכן פירש רקונטרס בסמוך: **בדרום** קיימת כו"ה [22]. [23] על כרחך רבי אליעזר אית ליה הכיא [24] דמה חטאת העוף יסוד לאי לאו הכי מנא ליה [25] דאמר מערבית ותימה אם כן לפני ה' למה לי דרומית בפקח לן מאל פני המזבח ומערבית יסוד:

ומקיפין ויורדין דרך שמאל חוץ מן העולה לג' אלו שהיו עולין [1] ויורדין על העקב: **גמ'** מנא ה"מ א"ר יהושע [2] אמר קרא [3] לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה כי חטאת היא חטאת קרויה מנחה ומנחה קרויה חטאת [4] מה חטאת טעונה צפון אף מנחה טעונה צפון ומה מנחה בקרן מערבית דרומית אף חטאת בקרן מערבית דרומית ומנחה גופה מנלן [5] דתניא [6] לפני ה' יכול במערב ת"ל [7] אל פני המזבח אי אל פני המזבח יכול בדרום ת"ל לפני ה' הא כיצד [8] אמגישה בקרן מערבית דרומית בנגב חודה של קרן ודיו ר"א אומר יכול יגישנה למערבה של קרן או [9] לדרומה של קרן אמרת [10] כל מקום שאתה מוצא שני מקראות אחד מקיים עצמו ומקיים חבירו ואחד מקיים עצמו ומבטל חבירו מניחין זה שמקיים עצמו ומבטל חבירו ותופשין את שמקיים עצמו ומקיים חבירו כשאתה אומר (6) אל פני ה' במערב היכן קיימת [11] אל פני המזבח וכשאתה אומר אל פני המזבח בדרום קיימת לפני ה' בדרום [12] היכן קיימת אמר רב אשי קסבר האי תנא [13] כוליה מזבח בצפון קאי: בכל מקום היתה כשירה [וכו']: מאי קאמר אמר רב אשי ה"ק בכל מקום היתה כשירה למליקתה אלא זה היה מקומה להואתה תנינא להא דת"ר [14] המלקה [15] בכל מקום במזבח כשירה [16] היזה דמה בכל מקום [17] כשירה היזה [18] ולא מיצה כשירה [19] ובלבד שיתן מחוט הסיקרא ולמטה מדם הנפש מאי קאמר ה"ק מלקה [20] בכל מקום במזבח כשירה מיצה דמה בכ"מ במזבח כשירה

ומקיפין דרך שמאל. מקיפים את המזבח בסיבוב לורכי עבודה לו [1] לאמן דמי חטאת לו סידור המערכה לו היפוך מיכרים כגיטורה ויורדין במערבי של כבש שהוא שמאל לעולים במזבח בעלייתן: **לג דברים אלו.** הנעשים בקרן מערבית דרומית נסכים ועולת העוף כשהוא עולה למזבח פונה [2] לשמאל כאותה הקרן וכשגמר חוזר על העקב דרך עלייתו וגמר' [סד.] פריך הא בעינן דרך ימין. ולג' דברים הנעשים בה למטן אינו עולה ואינו מקיף אלא עומד על הרלפה בקרקע: **גמ'** מנא הני מילי. דחטאת העוף בקרן מערבית דרומית: **לא ישים עליה וגו'.** במנחת חוטאת כתיב הכאה תחת חטאת העוף בכלי לדת וקריב לחמנא חטאת ואשמעינן [3] נמי שהחטאת קרויה לחמנא דהכי משמע נמי כי החטאת מנחה דהכי משמע נמי כי החטאת נהפכה לחיות מנחה: **מה חטאת טעונה לפון.** יודע אני שנירסא זו שיבוש שהרי לא חטאת העוף ולא מנחה טעון לפון. וא"ת מנחת חוטאת חליקה מן הסאר ולחטאת בהמה מקום לה הוה ליה למיתני במתניתין דקתני לעיל המנחות נקמצות בכל מקום בעזרה חוץ ממנחת חוטאת ועוד היאך אפשר [4] חטאת העוף שנאת [5] חטאת בהמה אינה טעונה לפון שהרי נעשית בקרן מערבית דרומית ובמנחה הבאה תחת חטאת העוף חטעון לפון וגירסא אחרינא גרסין בה ואיני יודע אמיתה וגרלה בעיני [6] מה חטאת פסולה שלא לשמה אף מנחה פסולה שלא לשמה וה"ג ילפינן לה בפ"ק דמנחות (דף ה.): **ומה מנחה.** טעונה הגשה בקרן מערבית דרומית אף חטאת העוף עבודתה בקרן מערבית דרומית והואת דמה היא עיקר עבודתה: **לפני ה'.** הקרב אותה בני אהרן לפני ה' הייט שמגיעה למזבח: **אל פני המזבח.** דרוס שם הכנס: **ודיו.** במסכת סוטה נפ"ב מפרש [7] מאי דיו וקאמר שאינו צריך להגיע [8] נופה למזבח אלא הכלי: **רבי אליעזר אומר.** מאחר שפרט לך הכתוב בהגשתה שתי ריחות יכול נאחה מהן שילה. ה"ג יכול יגישנה למערבה לו לדרומה של קרן: **כוליה מזבח בצפון קאי.** נמצא דרומו של מזבח כלה לנגד הפתח וקרינן ביה כל דרומו לפני ה': **בכל מקום היתה כשירה למליקתה.** בין למעלה בין למטה דכי ילפינן למטה בחטאת העוף בהוהה הוא דילפינן לקמן בסמוכין [9] והזה מדם החטאת אל קיר ואמר מר זה קיר המתמון וקרן מערבית דרומית נמי בהוהה הוא דילפינן דהא [10] מהגשה דמנחה ליף והגשתה

שטעונה לפון מה שאין כן בקמילה וכי תימא הייט במנחת נדבה אבל במנחת חוטאת טעונה לפון מכל מקום אינו חומר בחטאת [11] לגמרי שהרי בחטאת נמי ליתא בלפון בקלים [12] מיהו י"ל דכללא בקדשי קדשים הוי דומיא דמנחה ויהו דוחק ועוד דתני בסיפא חומר בקמילה מבמליקה דוחה שבת ועומאה ולימי שהקמילה טעונה לפון ולא מליקה אף על גב דיש קמילה דלא בעיא לפון כגון מנחת נדבה כמו כן אינה דוחה שבת מיהו נ"ל לדחות דה"ק ע"ל דמנחת חוטאת דהא אינה דוחה שבת אלא מייתי במנחת העומר ומנחת תמיד שהן בציבור והן ודאי לא בעו לפון אבל מנחת חוטאת בהמה אבל חליפתה בעשירות. ברו"ך: והרב רבי חיים גרים מה חטאת העוף טעונה יסוד דכתיב ונהשאר בדם ימלה אל יסוד המזבח אף מנחה טעונה הגשה כנגד היסוד [13] והכי מוכח פרק כל המנחות נאות מלה (מנחות דף פא.) [נבין] ואלו טעונות תנופה לוג שמן של מצורע ואשמו [דאמרינן התם] לפני ה' במזרח והאמרת לפני ה' במערב פירוש בהך שמעתתא [14] ומשני ה"מ מנחה דאיקרי חטאת ומחטאת טעונה יסוד וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד אבל הכא לפני ה' קרינא ביה והשתא כולה גדרוה ליכא למימר משום יסוד וכולה במערב נמי לא משום דכתיב (ויקרא ו) אל פני המזבח דהייט דרוס מכל מקום אינטריך לפני ה' דלא תימא אל פני המזבח גזירת הכתוב היא אף על גב דלית ליה יסוד וכיבים פירקין [15] פירשתי מה שהקשה דגני גאלים דיוס הכיפורים קרי לפני ה' במערב דוקא וא"מ ושאר מנחות מנגלן וכי תימא מדאיתקוש כל המנחות לחטאת ואשם בפרשה לו וילפינן משירי הדם שטעונין יסוד אם כן מנחת חוטאת מיפוק [16] לי מהתם ועוד מנגלן דמקשינן לשירים לקשיטהו לחטאת דמים ולא [17] בעי יסוד כחטאת ויש לומר דכתיב לפני ה' במנחת חוטאת ובכל המנחות נמי כתיב לפני ה' כי היכי דהאי לפני ה' כנגד היסוד [18] ולא נמי כנגד היסוד [19] דבכר הלמד בהיקש מכבשן כן אי מחד ומלמד בג"ש מי לא אלא גלוי מילתא בעלמא הוא [20] ו"ל גרים מה חטאת העוף ימין אף מנחה בן הייטו דלא כר"ש דאמר לעיל (דף כה.) בא לעובדה בכלי עובדה בשמאל אי נמי אפילו כרבי שמעון שבא לעובדה ביד דאמר בעובדה ביומין בחטאת: הגה"ה:

אף חטאת בקרן מערבית דרומית. תימה דלא ילפינן מינה מליקה ושמא לא ילפינן אלא מידי דאשכחן דבעי מזבח במנחה [21] וכן פירש רקונטרס בסמוך: **בדרום** קיימת כו"ה [22]. [23] על כרחך רבי אליעזר אית ליה הכיא [24] דמה חטאת העוף יסוד לאי לאו הכי מנא ליה [25] דאמר מערבית ותימה אם כן לפני ה' למה לי דרומית בפקח לן מאל פני המזבח ומערבית יסוד:

עין משפט נר מצוה

לב א מר"ר פי"ג מהלי מעה"ק הלכה יב:
ב מר"ר פ"ז סס הלכה ט:
לג ג מר"ר פ"ז סס הלכה ט:
ד מר"ר סס ופי"ח סס הלכה ט:

מוסף רש"י

ומקיפין ויורדין דרך שמאל. כשהוא לו לירד אינו חוזר על עקביו אלא מקיף סביב למזבח עד שמגיע לכבש ויורד כמערבי של כבש שהיא לשמאלו בעלייתו, ומלה דאין חוזרין על העקב, פ"ה כמלא מהלך לגד שמאלו, שהרי פניו למזבח ואינו מחזיר לו עורף ולהמנעת אמר כל קינות שאתה שומע לא יהא אלא דרך ימין כו': חוץ מן העולה לג' אלו. הנעשין בקרן מערבית דרומית, שעונים דרך שמאל, כשהן נרשם המזבח פונין לקרן מערבית דרומית שהיא לשמאלו ואין פונין לימין שיהו פונין סביב עד שיגיעו לקרן מערבית דרומית (זבחים סח.) לפני ה' יכול במערב. נקיר מערבי של מזבח דכתיב לפני ה' כנגד פתח ההיכל, דהיכל במערב (מנחות ס.), ינישנה לדיפון מערבי של מזבח דכתיב לפני ה' שהיכל במערב המזבח נתון ל"ש אמה רחבו מחוצע בחמש העורה, וכן ההיכל מחוצע בחמש העורה זה מול זה, ל"ש אמה היכל ויחמלין, חלני כ' ומחלין ר' אמה שיני מיחל לפנוי ושם לפנוי דרומי, נמצא מערבי של מזבח לפני ה', ואין מפסיק לנגם בין לבין ההיכל, דאילו אולם שלפני ההיכל מנוח היא ורחבו עשרים אמה כנגד חלני של היכל (מלכים ו:ה.) בנגד חודה של קרן, כל מה שיכול לקרבו כלפי מערב ולנגב שיהא שם קנת דרום משום אל פני המזבח, דאי לאו כנגד חודה ליכא לפני ה' כלל, שהרי אינה ההיכל כולם כנגד זוית המזבח: רבי אליעזר אומר. דוקנו לנקרא בנגון אחר וכך דיבר, מתוך שנאמר לפני ה' אל פני המזבח, יכול יגישנה לאחד מהן, לכן נאמר לא לדרומה, וה"ג לה מתי"כ לו לדרומה של קרן (מנחות שם, גורס לחוצבה) לדרומה, אמרת. כך תשיבני: כל מקום שאתה מוצא כו'. דכיון דאמר לקיים לא שיהם הו לא מיקמה לכל זה עושה לכל זה עושה. אלא הפוס המקדים את שניהם: לפני ה' כו' היכן קיימת. הלא מון לנגנד זוית ההיכל הוא: קסבר האי תנא. ר' אליעזר מזבח בצפון קאי. כמלך לפני כל כוכב, ולית ליה דמזבח מכוון כנגד ההיכל ומחלין, נמצא דדומו של מזבח כנגד אחצע שתה בהיכל. אלמן יגישנה אל פני המזבח בדרום ונלבנ שיהא שמוך למערב, נמצא מקיים את שניהם, ה"ה נמי אם היה מזבח משון מעגל מכנגד זוית דרומית ההיכל ולמטן. שיהא דרומו של מזבח כנגד ההיכל, היה מלי לקיים את שניהם, דכנגד ההיכל קרינן ביה לפני ה' ולנגב שיהא סמוך לקרן דהייט אל מערב, והא דעקבו למזבח מיהא מילה מצה כלפון קאי מצים בני מחלוקות הן בדבר יב, ר' יהודה אומר לא היה מזבח מכוון כנגד ההיכל ומחלין בפ"ק דיומא (מא.), ור"מ הן יעקב אומר היה מכוון כנגדם קאי, ולתנר לפוני אמת בדרום מלכם, ור' יוסי אבנלאי אית ליה מכוון מצה כלפון קאי אלבן לר"מ דהכא דמשמעון ליה ב"ה דקאמר זוית דרומית של מזבח לפנים מכנגד זוית של ההיכל ואמר דלר"מ הן בן יעקב, מוקמינן ליה כר' יוסי הגלילי דס"ל דמכוון מצה כלפון ולא מוקמינן ליה כמחלוקת רבנית (מזבח שם):

שיטה מקובצת

חרון מכבשו של מזבח. עיין בהמשנות בפרק המזבח: תיר יהוסע המזבח: אף חטאת בקרן בקרנות דרומיות. פירש הגאון דרשיטא, אבל לא ילף מליקה מחטאת משום דלא דמי לחטאת בהמה דומיא דהגשה דמנינו המנחה לחטאת, ועוד דמשמע שבא לקרקע עיקר עבודתה דהייט אחות דמה: דתנא דבי ר' ישמעאל [2] אמר ר' יוסי בר' יהודה הגלילי דמה: [3] לא ישים ואם אתי מקרא אחרינא לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה כי חטאת הוא: ויקרא ה, יא. [4] ב. וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח: ויקרא ו, ז.

תורה אור השלם

1. ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה ורבא את קרבנו אשר חטא עשירית האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי חטאת הוא: ויקרא ה, יא
2. וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח: ויקרא ו, ז

הגהות הב"ח

(ז) נב: כשאתה אומר לפני ה' כ"ל ותיתם אל נמחק:

גליון הש"ם

תיב: ר"ה מה ובו' ד"ל בשם מה חטאת מעונה ימין אף מנחה בן. עי' לעיל דף כד ע"ב יד יד לקמילה ע"ש:

שינויי נוסחאות

א) עליה דרך שמאל (ר"ש ותוס"ש) ב) ל"ל אלעזר. ר"ש, ר"ה ליקוטי הגרי"ב. ג) ל"ל ר' יהושע בר לוי. ר"ש. ד) לומר לך מה מנחה בקרן וכשאר ליתא (ר"ש ר"ה). ה) מנחות יט ע"ב תיתם א' מוקפת, וכן כרש"י וכש"מ שם ל"ג לה: ח) תיתם היכן קיימה נמתק, ול"ל בטלתה אל פני המזבח בדרום (ר"ש, ור"ה מנחות ובתוס'): ט) ל"ל במערב (ר"ש ור"ה), ולכ"ה כמנינה יד ע"ב ופס נוסף הא כיצד מגישה לדרומה של קרן דהיכן: י) כ"ה בכ"ל ובדי. ובמכ"י הגיה מליקה: יא) מקום במזבח כשירה (שטכ"ר): יב) דהיה ולא מיצה כשירה נמתק (ר"ש ועי' רש"י סד ע"ב ד"ה מה' וכש"מ כאן): יג) כגון למתן (ר"ש) ומיצה או ל"ש: יא) כ"ל ודיו הגיה: פונה לסיבב לשמאלו. וכ"ג. תו"ש ומלמ"ש בר"ש. ומ"ש מה שקן: מרש"י לקמן סד ע"ב ד"ה לגב: יב) ושמעינן מינה נמי שהחטאת קרויה מנחה דהכי נמי משמע קרא כי ובו' (שטכ"ר ור"ש): יג) אפשר לומר (ר"ש): יד) הבאה בדלות תחת כו' (ר"ש ור"ה ותוס'): טו) בעיני דה"ה מה (ר"ש): טז) ל"ל פרוך (ר"ש): יז) המנחה נופה (ר"ש): יח) דהא כי גמר מהגשה דמנחה, דהאה הוא דגמר דדמי להנשה שמגיע למזבח, דאילו במליקה לאו במזבח נגעה אלא בהואה ובריצוי (ר"ש): יט) ל"ל דלאו דוקא נקט דוראי (ר"ש): כ) נלע"ל להדדי דראי: כא) ל"ל חטא (ר"ש): כב) חטא ועוד דמחטא אקשינן מנחת חוטא שהיא בדלות דלות לחטאת העוף שלפניו שהיא בדלות ולא לחטאת בהמה דעשיר דלפני פניו יעוד כו' (ר"ש): כג) דאיך אפשר (ר"ש): כד) לפרושי דא"כ לא ידענינן דמנחת חוטא פסולה שלא לשמה כי אם מדהיקשא דחטאת דיה אינו דוראי כו' ל"ל (ר"ש): כה) כש"מ נוסף אלמא דמריא ילפינן: כו) ל"ל (אין) הגשה הלא היא בקרן כו' ואי הקמיצה כו' (ר"ש ור"ה): כז) ל"ל כשחיטה (ר"ש ותוס' ר"ש, ור"ה): כח) בקדשים קלים (ר"ש): כט) בעני שם (ר"ש, ור"ה): ל) ל"ל (אין) הגשה הלא היא בקרן כו' ואי הקמיצה כו' (ר"ש ור"ה): לא) ל"ל כשחיטה (ר"ש ותוס' ר"ש, ור"ה): לב) ל"ל דלא בעו נמי חיפוף. (ר"ש): לג) ל"ל דלא בעו (ר"ש): לד) מכלן ועד סל"ד מוקף בש"מ ובקה"ד ל"ל ע"ש הגריה"ק: לה) ל"ל במנחה (ר"ש ור"ה): לו) תיקנ כולה נמתק ול"ל כו' (ר"ש): לז) התיא דרשא דמה (ר"ש): לח) מנא ליה קרן דרומית מערבית כו' כל"ל (ר"ש): לט) כתיב ביה הגשה המנחה קרא יתיה:

מסורת הש"ס

א) סוטה יד: מנחות יט: שם. ר"ה צו פרשה ה ה"ד והיה. ירושל' בכורים פ"ג ה"ד. ועי' ספרי נשא יז. ב) סוטה יב: מנחות יט:. ג) לעיל נב. נח. סוטה יד:. ד) [לקמן סו: ס.] מנחות כ:, ה) ויקרא חובה פ"א ה"ג. ו) [דף נח. ד"ה מטין], ז) עי' רש"י:

תוספות

(ז) אם לא תשיג ידו לשתי תרים. אם לא לשני בני יונה ורבא. ר"ה מה חטאת מעונה ימין אף מנחה בן. עי' לעיל דף כד ע"ב יד יד לקמילה ע"ש:

שינויי נוסחאות

(ח) נב: כשאתה אומר לפני ה' כ"ל ותיתם אל נמחק:

גליון הש"ם

תיב: ר"ה מה ובו' ד"ל בשם מה חטאת מעונה ימין אף מנחה בן. עי' לעיל דף כד ע"ב יד יד לקמילה ע"ש:

שינויי נוסחאות

א) עליה דרך שמאל (ר"ש ותוס"ש) ב) ל"ל אלעזר. ר"ש, ר"ה ליקוטי הגרי"ב. ג) ל"ל ר' יהושע בר לוי. ר"ש. ד) לומר לך מה מנחה בקרן וכשאר ליתא (ר"ש ר"ה). ה) מנחות יט ע"ב תיתם א' מוקפת, וכן כרש"י וכש"מ שם ל"ג לה: ח) תיתם היכן קיימה נמתק, ול"ל בטלתה אל פני המזבח בדרום (ר"ש, ור"ה מנחות ובתוס'): ט) ל"ל במערב (ר"ש ור"ה), ולכ"ה כמנינה יד ע"ב ופס נוסף הא כיצד מגישה לדרומה של קרן דהיכן: י) כ"ה בכ"ל ובדי. ובמכ"י הגיה מליקה: יא) מקום במזבח כשירה (שטכ"ר): יב) דהיה ולא מיצה כשירה נמתק (ר"ש ור"ה): יג) כגון למתן (ר"ש) ומיצה או ל"ש: יא) כ"ל ודיו הגיה: פונה לסיבב לשמאלו. וכ"ג. תו"ש ומלמ"ש בר"ש. ומ"ש מה שקן: מרש"י לקמן סד ע"ב ד"ה לגב: יב) ושמעינן מינה נמי שהחטאת קרויה מנחה דהכי נמי משמע קרא כי ובו' (שטכ"ר ור"ש): יג) אפשר לומר (ר"ש): יד) הבאה בדלות תחת כו' (ר"ש ור"ה ותוס'): טו) בעיני דה"ה מה (ר"ש): טז) ל"ל פרוך (ר"ש): יז) המנחה נופה (ר"ש): יח) דהא כי גמר מהגשה דמנחה, דהאה הוא דגמר דדמי להנשה שמגיע למזבח, דאילו במליקה לאו במזבח נגעה אלא בהואה ובריצוי (ר"ש): יט) ל"ל דלאו דוקא נקט דוראי (ר"ש): כ) נלע"ל להדדי דראי: כא) ל"ל חטא (ר"ש): כב) חטא ועוד דמחטא אקשינן מנחת חוטא שהיא בדלות דלות לחטאת העוף שלפניו שהיא בדלות ולא לחטאת בהמה דעשיר דלפני פניו יעוד כו' (ר"ש): כג) דאיך אפשר (ר"ש): כד) לפרושי דא"כ לא ידענינן דמנחת חוטא פסולה שלא לשמה כי אם מדהיקשא דחטאת דיה אינו דוראי כו' ל"ל (ר"ש): כה) כש"מ נוסף אלמא דמריא ילפינן: כו) ל"ל (אין) הגשה הלא היא בקרן כו' ואי הקמיצה כו' (ר"ש ור"ה): כז) ל"ל כשחיטה (ר"ש ותוס' ר"ש, ור"ה): כח) בקדשים קלים (ר"ש): כט) בעני שם (ר"ש, ור"ה): ל) ל"ל (אין) הגשה הלא היא בקרן כו' ואי הקמיצה כו' (ר"ש ור"ה): לא) ל"ל כשחיטה (ר"ש ותוס' ר"ש, ור"ה): לב) ל"ל דלא בעו נמי חיפוף. (ר"ש): לג) ל"ל דלא בעו (ר"ש): לד) מכלן ועד סל"ד מוקף בש"מ ובקה"ד ל"ל ע"ש הגריה"ק: לה) ל"ל במנחה (ר"ש ור"ה): לו) תיקנ כולה נמתק ול"ל כו' (ר"ש): לז) התיא דרשא דמה (ר"ש): לח) מנא ליה קרן דרומית מערבית כו' כל"ל (ר"ש): לט) כתיב ביה הגשה המנחה קרא יתיה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com